

Redo för utmanande hundprov

■ Jämthunden Maxim och ägaren Johan Westerback gör sig redo att tävla i de sydösterbottniska mästerskapen för älghundar. Jim Snickars kontrollerar hundens id-märkning och Bjarne Westerback kollar registerboken. Sidan 4-5.

Bjarne Westerback, Niclas Österberg, Fredrik Lybäck, Håkan Helenelund och Jim Snickars med dottern Lea värmer sig vid brasan medan de lyssnar på gråhunden Dixies skall i Rangsbyskogen.

Älghundarna får visa vad de

För älgjägaren är jakthunden en viktig jaktkamrat och en familjemedlem som ibland mäter sina kunskaper i älghundsprov. I söndags gjorde älghundar upp om det sydösterbottniska mästerskapet.

Det är söndagsmorgon och klockan är kvart i sju. Mörkt, ingen trafik, 15 minusgrader. Vid vägen som leder till Högåsen invid riksväg åtta i Övermark brinner två facklor. Här ska det i dag avgöras vilken älghund som är bäst i Sydösterbotten.

Sportstugan på Högåsen är fylld av jaktklädda herrar med kängor. Endast två damer syns i sällskapet. En av dem är Kaisa Haga från Yttermark. Hon ska tävla med en av sina nio hundar, gråhunden Frans.

– Jag är rädd för att det blir en dag då älgarna bara springer undan hundarna, säger hon och förklarar att väderleken är onödigt kall, snön är skarp och det medför högre ljudnivå i skogen.

Enligt Haga är idealvärdet för

hundprov uppehållsväder med svag vind, mjukt snötäcke eller bar mark.

– Det ska inte vara för kallt, det kan skada hundarnas trampdynor och klor.

Id-kontroll

Hundägarna anmäler sig, betalar deltagaravgiften och visar upp hundens registerbok. Hundarna väntar i bilarna medan hundägarna dricker kaffe och drar lott om vilket provområde var och en får. Hundprovets överdomare Bjarne Westerback går igenom reglerna. Några hundars id-märkning kontrolleras med hjälp av en så kallad chip-läsare.

Johan Westerbacks jämhund Maxim väntar lugnt medan provsekreterare Jim Snickars avläser

hundens id-chip som finns strax under huden i nacken. Bjarne Westerback kontrollerar så att den avlästa id-nummern överensstämmer med den i registerboken. Allt är i sin ordning och Maxim kan ge sig ut med hundägaren och två domare till skogs och börja med dagens hundprov.

Sportstugan töms snabbt på folk. Jim Snickars ställer fram dagens vinster och pokaler. Bjarne Westerback tar fram en liten, röd bok som ser välanvänd ut. Han börjar förklara hur ett hundprov går till.

– Provet har tio olika moment, varje moment kan ge 10 poäng. De som tävlar eftersträvar en så kallad HIRVI som är första pris. Första pris kräver minst 70 poäng. När hunden har fyra HIRVI och ett resultat från en hundutställning som är ”god” eller bättre, då kan man anhålla om titeln brukschampion.

Westerback förklarar att titeln brukschampion är en viktig merit ifall man vill använda hunden för avel.

Varför tävlar man med älghundar?

– De flesta hundägare gör det för det stora intressets skull, för tävlingsinstinkten skull och med tanke på framtida avel. Intresset för älg-

hundar ökar och i föreningen Österbottens älghundsklubb ökar medlemsantalet varje år.

Westerback förklarar att den vanligaste älghunden i våra trakter har i många år varit norsk grå älghund, vanligen kallad gråhund. Nu har jämhunden blivit populärare än gråhunden och det registreras fler valpar av jämhund än av gråhund.

– Man märker att jämhunden blivit vanligare på hundproven, säger han och konstaterar att i dagens prov deltar fem jämhundar och sju gråhundar.

SÖ:s reporter åker tillsammans med Westerback och Snickars till ett provområde i Rangsbysby. Vid en skogsbilväg står hundägaren Fredrik Lybäck från Övermark och tittar på mobiltelefonens skärm. Man hör tydligt gråhunden Dixies skall i skogen.

– Hunden har en gps-sändare på sig och man kan via ett program i mobiltelefonen följa med hur hunden rör sig och hur den skäller, säger Lybäck och visar på skärmen.

Skrämmer älgen

Niklas Österberg från Rangsbysby och Håkan Helenelund från Töjby fung-

erar som domare åt Lybäckes hund Dixie. De håller koll på klockan och antecknar hur många minuter hunden använder för att söka, finna, arbeta med älg och ställa älgen på nytt. Andra moment är förföljande, skalllets intensitet och hörbarhet samt samarbete och lydnad.

– Hon har åtminstone älgko och -kalv med sig i skogen, det kan vara två kalvar också, säger Österberg och gör en anteckning i provkortet. Då hunden skällt på älgen en viss tid, smyger sig domarna mot älgen för att skrämma den.

– Det kallas för att stöta och det gör man tre gånger. Man registrerar hur lång tid det tar innan hunden åter får älgen att stanna och skalltiden mäts.

Ett hundprov består av väntan, att räkna minuter och att anteckna. I slutet av dagen rapporterar domarna till överdomaren som räknar ihop de slutliga poängen för provet. Provsekreteraren skickar uppgifterna till Finska kennelklubben och Finska jämt- och gråhundsklubben.

Flyfotade älgar

Hundägarna och domarna samlas i sportstugan igen, äter soppa och sitter och pratar i väntan på resultaten. En del badar bastu och tar sig

Jämthunden Katja skadade en klo och lyckades sämre än vanligt i söndagens prov. Katjas ägare Stig och Roger Nyfors är från Harrström.

Efter en lång dag koras vinnarna. Från vänster tvåan jämthunden Maxim med ägare Johan Westerback, vinnaren Banjos ägare Jens Stoor och trean Dixies ägare Fredrik Lybäck.

går för

Älghundsprov

- Sydösterbottniskt mästerskap 11.12.
- Arrangör Österbottens älghunds-klubb.
- 11 olika raser kan delta, endast för registrerade hundar.
- Tio olika moment som poängsätts. Man bedömer bland annat sök, förmåga att finna älg och att ställa älg, skalltid, skallets hörbarhet och kvalitet samt lydning och

ett dopp i den kalla badtunnan. Den sista provgruppen kommer tillbaka till Högåsen strax före klockan sju på kvällen.

Westerback tackar domarna för ett väl utfört arbete, han har inte behövt göra stora justeringar i deras bedömningar. Han konstaterar att dagens älgar varit nervösa och flyftade och att de gärna sprungit undan hundarna och inte stått stilla.

– En del hundar har avbrutit tävlingen, flera hade problem med skadade trampdynor.

Jämthunden Banjo från Malax korades till vinnare och husse Jens

samarbete.

- Två domare dömer hundens arbete på provområdet och avlägger skriftlig rapport till överdomare som sammanställer resultat.
- Det krävs fyra första pris i hundprov samt resultatet "god" från en hundutställning för att kunna anhålla om titeln brukschampion för hunden. Det är en viktig merit vid eventuell avel.

Stoor fanns på plats för att ta emot priset. Banjo var redan hemma och fick en välförtjänt vila. Jämthunden Maxim från Petalax kom på andra plats och husse Johan Westerback verkade nöjd med dagen. På tredje plats kom Fredrik Lybäck's gråhund Dixie. Hon valde att stanna kvar i skogen hela natten och skälla på älg och var därför inte med på prisutdelningen.

Text och foto:

Theresa Gull

theresa.gull@sydin.fi

06-7848 736